

Modul Teorija Montessori pedagogije

Lekcija 8

Priprema Montessori učitelja

Volite svoje učenike kao da su vaša djeca. Oni osjećaju ono što mi osjećamo prema njima. Na temelju onoga što znamo dati, toliko ćemo moći i primiti. Rast nije samo skladno povećanje veličine, već transformacija. - Maria Montessori

Maria Montessori pridavala je iznimno puno važnosti pripremi Montessori učitelja (Izvor: [Montessori Educators](#))

Razlika između Montessori učitelja i asistenta

Montessori obrazovanje temelji se na ideji da djeca imaju urođenu sposobnost učenja. Uz podršku pažljivo pripremljene okoline i educiranih odgajatelja, djeca se vode kroz svoje razvojne faze kako bi ostvarila puni potencijal.

Montessori učionicu čine educirani Montessori učitelj i, često, Montessori asistent. Učitelji posjeduju standardne pedagoške kvalifikacije te dodatnu specijalizaciju iz Montessori metodologije. Njihova je glavna uloga biti vodiči i pomagači, usmjeravajući dijete u procesu samorazvoja. Učitelji pažljivo promatraju razvoj svakog djeteta, prepoznaju njegove potrebe i pružaju prikladne poticaje, a pritom ostaju nenametljivi.

Učitelj povezuje dijete s pripremljenom okolinom, predstavljajući svaki dio materijala na jasan, precizan i privlačan način, kada je dijete spremno za to. Ljubav i poštovanje prema svakom djetetu ključne su osobine Montessori učitelja.

Montessori asistenti podržavaju učitelje u održavanju mira i reda u učionici. Oni cijene i poštuju jedinstvene karakteristike svakog djeteta te kontinuirano njeguju ljubav prema učenju. Asistenti su promatrači koji prepoznaju razvojno primjereno ponašanje i metode, a njihova je zadaća osigurati podršku individualnim interesima i potrebama djece.

Pet ključnih osobina Montessori učitelja

1. Vodič

Uloga Montessori učitelja je voditi proces učenja, a ne nametati vlastite ideje o tome što i kada djeca trebaju učiti. Učitelj pažljivo koristi riječi, ton glasa, govor tijela i ponašanje u skladu s Montessori principima.

Primjer: Umjesto da reagira na loše ponašanje djeteta, učitelj proaktivno prezentira pozitivne aktivnosti. Ako dijete nosi stolicu koja udara o stolove, učitelj mu tiho kaže:

"Damijan, možeš li nositi tu stolicu bez ikakvog zvuka? Poslušajmo kako to možeš izvesti."

2. Preusmjeravanje

Preusmjeravanje podrazumijeva brzo i nježno skretanje djetetove pažnje na prikladnije ponašanje. Učitelj često tiho pristupa djetetu, čučajući pored njega i govoreći šapatom, čime osigurava pažnju djeteta.

Primjeri:

- Ako Laura glasno razgovara s Linom, učitelj joj predloži:
"Laura, primjećujem da ti je teško govoriti tiho dok razgovaraš s Linom. Hajdemo oboje pronaći način kako da tiho razgovaramo s njim." Zajedno s Laurom, učitelj odlazi do Lina, pomaže im da se premjeste bliže jedno drugome i predlaže tiše metode razgovora.
- Ako Pavao koristi zalijevač biljaka za šalu s drugom djecom, učitelj mu kaže:
"Pavao, vidim da držiš zalijevač. Koje biljke planiraš zaliti?" Fokusirajući se na pozitivno ponašanje, učitelj potiče Pavla da ispravno koristi materijal.

Izvor slike: [🌐 The Goals of a Montessori Teacher](#)

3. Poticanje pozitivnog ponašanja

U Montessori metodi nagrade i kazne se ne koriste jer one ne potiču djecu na samostalno donošenje odluka. Umjesto toga, učitelj koristi tihe verbalne potvrde koje usmjeravaju djecu prema pozitivnom ponašanju.

Primjeri:

- *"Magdalena, primijetila sam kako si jučer stol očistila tako da je bio sjajan. Možeš li to ponoviti i danas?"*
- *"Luvian, vidim da si pomaknuo stolicu. Sada nitko neće zapeti o nju. Hvala ti."*

4. Razumna očekivanja

Montessori učitelji vlastitim primjerom pokazuju što očekuju od djece. **Ako žele tišinu u učionici, i sami govore tihim glasom.** Ako očekuju pažljivo rukovanje materijalima, osiguravaju da se i sami prema materijalima ponašaju s poštovanjem.

Primjer: Učitelj nikada ne postavlja natjecateljska pitanja poput *"Tko će biti prvi u redu?"* već potiče suradnju i zajednički rad među djecom.

5. Prepoznavanje spremnosti

Učitelj kontinuirano promatra i bilježi napredak djece kako bi im pravovremeno ponudio nove aktivnosti ili materijale. Na primjer, ako dijete izrazi interes za rad s razlomcima, učitelj pripremi lekciju za to i pozove dijete da mu se pridruži.

Primjer: Kad Felipe izrazi želju za radom s razlomcima, učitelj to zabilježi i sljedeći dan pripremi lekciju koristeći razlomne umetaljke. Uz Felipea poziva i drugu djecu koja su spremna za ovu aktivnost.

6. Suradnja i nenatjecanje

U Montessori programu suradnja se potiče kao ključna vrijednost, dok se natjecanje izbjegava. Tijekom grupnih aktivnosti, učitelj usmjerava djecu prema zajedničkim ciljevima, a natjecateljski duh zamjenjuje vještinama timskog rada. Na primjer, tijekom tjelesnih aktivnosti vani, učitelj organizira igre koje potiču suradnju umjesto natjecanja, izbjegavajući pitanja poput *"Tko će biti prvi?"*

Montessori učitelji: kao da ih nema

Jedna od najvažnijih razlika između Montessori učitelja i tradicionalnih učitelja je veliko povjerenje Montessori učitelja u razvojne sposobnosti djece. Potrebna je velika količina vjere da bi se moglo "slijediti dijete". Lakše je reći djeci: *"Pratite me i nitko se neće izgubiti."* Međutim, uz pažljivo promatranje i planiranje, Montessori učitelji neprestano prate smjer kojim svako dijete ide te aktivno rade na tome da mu pomognu u postizanju uspjeha.

Kada učiteljica počne raditi u našim školama, mora imati vjeru da će se dijete kroz rad samo otkriti. Potrebno je da se oslobodi svih unaprijed stvorenih ideja o razinama na

kojima bi se djeca mogla nalaziti. Različiti tipovi djece ne bi je smjeli zabrinjavati. Učiteljica mora vjerovati da će dijete pred njom pokazati svoju pravu prirodu kada pronade aktivnost koja ga privlači. Na što treba obratiti pažnju? Na to da se kod nekog djeteta počne razvijati koncentracija.

—Maria Montessori, *Upijajući um*, str. 276

Izvor slike: [FAQ: How Do I Choose a Montessori Teacher-Training Program?](#)

Montessori učitelji nisu u središtu pozornosti u učionici. Njihova je uloga usmjerena na pripremu i organizaciju materijala za učenje kako bi zadovoljili potrebe i interese djece. Fokus je na učenju djeteta, a ne na podučavanju učitelja.